

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emmerich Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie normală pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarife
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în d-eară și
Abonamente pentru Anul 1904:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu jurnal în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 82.

Brașov, Miercuri 14 (27) Aprilie.

1904.

Autograful preînalt către Tisza.

In nise momente, când totă Ungaria se afla într-o stare de deosebită iritațiune din cauza grevei dela căile ferate, când spiritele erau agitate în fața faptului ne mai pomenit, că „trei-deci și șese de mii de omeni stăteau față în față cu puterea statului, luptându-se cu acesta ce-i drept fără vărsare de sânge, dér armele lor aducând totuși cea mai mare stricăciune țării întregi“... și când și în camera din Budapesta amărăciunea opoziției maghiare în contra actualului guvern începu a se manifesta din nou tot mai tare, — foia oficială ungurească a publicat autograful prea înalt, prin care Majestatea Sa vestesce pe ministru-președintele Tisza, că vré să împlinească dorința Maghiarilor de a se aduce în patrie cenușa principelui Transilvaniei Francisc Rakoczy II, care aliându-se cu malconțenții din Ungaria, s'a luptat câți-va ani în contra Vienei, și care după suprimarea revoluțiunii și încheierea păcii dela Sătmár a refuzat de a primi amnestia dată lui de casa habsburgică și a mers în străinătate, unde a murit și a și fost îngropat (la 1733).

Firesce, că în ast-fel de împrejurări scrisoarea autografă, despre care vorbim, n'a putut să aibă acel efect imediat, ce l'ar fi avut asupra publicului maghiar din capitală și din țară, în circumstanțe normale.

Presă din Budapesta a salutat „cuvântul regelui“ cu bucurie, deși nici cu ocaziunea acésta, când Maghiarilor li-s'a dat din partea coronei un nou semn de cea mai extremă bunăvoință și grație, foile opoziționale nu s'au putut reținé de a-și exprima părerea de rău, că ministru-președinte Tisza a eșit cu acest „tromf“ la netimp, când opoziția era preocupată de rezistența ce vré să-o facă proiectului pentru urcarea listei

civile și când miile de impiegați și lucrători se plâneau, că guvernul li nedreptătesce și se puneau în grevă.

In schimb însă diarele guvernamentale au făcut mult șgomot cu scrisoarea autografă și s'au nisuit, firesce, să ridice meritul ce și l'a câștigat ministru-președinte pentru națiune, până în al șapte-lea ceriú.

Cel mai mare record l'a ajuns în acésta privință diarul ultrașovinist „Magyar Szo“, care în trei numeri consecutivi presentă scrisoarea monarhului într'o lumină, ca și când printr'insa s'ar fi pus capét tuturor neajunsurilor ce bântue în așa mare măsură acésta țară și s'ar fi întărit pentru vecie stăpânirea „dinastiei“ tiszaieste asupra ei.

„Cuvântul regelui ne anunță“ — dice între altele numita foie — „satisfacțiunea cea mai deplină pentru Chlopy, ne anunță, că regele Francisc Iosif a pășit între fiil națiunii maghiare, că simte cu noi, că ia parte la bucuriile și intristările noastre“...

Ca răspuns la reclama ce voiesce să-o facă indirect presa oficiosă și semi-oficiosă guvernului în casul de față, foile extreme opoziționale nu se sfiesc a-și exprima părerea de rău, că autograful a apărut tocmai acum când „lupta națională“ se desășurá din nou, căci acésta „ar face să apară lucrul așa, că pe terenul drepturilor reale ale națiunii coróna rămâne neinduplecată... și că ar fi o apucătură de „corteș“ a guvernului, în ajunul desbaterilor asupra listei civile, care aruncă numai umbră asupra strălucirii coronei și a curățeniei de cristal a bucuriei generale „(Magyarország)“...

Bucure-se Maghiarilor de acésta nouă dovadă de grație a monarhului. Dăcă vor însă în adevăr să se bucure neturburat de ea, atunci ar fi neapărat de lipsă, ca în asemenea momente să se gândescă a veni în ajutor coronei, care doresce

ca țera să fie mulțumită și fericită, stărúind ca să se introducă odată un regim de dreptate și de libertate, care să pună capét marilor și nesfârșitelor nemulțumiri și amărăciuni, de care sunt sbuciumate popórele ei.

Etă scrisoarea autografă a Majestății Sale către ministru-președinte Tisza, despre care s'a făcut, pe scurt, amintire și în diarul nostru:

Iubile conte Tisza! Dintre figurile distinse ale istoriei maghiare, numai osémințele lui Francisc Rakoczi II zac în pământ strein și aducerea acasă a acestor osémințe a format tot-déuna o voință comună a națiunii.

Grăție prevedinței, contrarietățile și neînțelegerile, carl au apăsát greu timp de secole asupra antecesorilor noștri, formeză adl o amintire istorică a unei epoce cu desăvîșire dispărute.

Increderea reciprocă între rege și națiune și domnirea pacinică a constituțiunii restabilite, au creat între tron și națiune armonia, ce constituie condiția fundamentală a unei activități cu succes.

Fără amărăciune ne putem deci gândi cu toții la epoca posomorită trecută și pietatea unită a regelui și națiunii pôte să caute amintirea tuturor acelor, carl au avut rol conducător în luptele din trecut.

In urma acésta te invit, să te ocupi de cestiunea readucerei cenușei lui Francisc Rakoczi II, și să-mi presinți un proiect în privința acésta.

Dat Viena, 18 Aprilie 1904.

Francisc Iosif m. p.

Conte Stefan Tisza m. p.

Brașov, 13 (26) Aprilie.

Din Camera română. Adunarea deputaților a luat în considerare proiectul de lege pentru organizarea comunelor rurale, presentat de ministru de interne d-l V. Lascar, modificat și votat deja de Senat. Proiectul a fost primit cu 85 voturi pentru, fiind 16 voturi contra, și acuma se face discuția pe articole a proiectului. „Proiectul de lege — scrie „România“ — constituie un indiscutabil progres asupra

legei în vigore, dér o discuție largă asupra articolelor va puté să îmbunătățescă legea încă și mai mult“.

Amânarea dietei ungare.

In ședința de erl a dietei s'a întâmpinat un lucru la care nimeni nu se aștepta.

Președintele Perczel a dat cetire unui autograf al Monarhului prin care actuala sesiune a dietei se declară închisă.

In rândurile opozițiunii a făcut penibilă impresiune faptul, că nu s'a cetit convocatorul pentru noua sesiune.

Independisti au făcut mare gălăgie și cu furtunose protestări au întâmpinat cetirea autografului prea înalt.

Faimosul *Levygel* Zoltan a încercat să-și spună istoricul areștării sale, Perczel însă nu i-a dat cuvânt și a închis ședința.

Partidul liberal a ținut aseră o conferență în care contele Tisza a motivat amânarea dietei. El a declarat între altele, că dieta și altfel trebuia să fie amânată din cauza consiliilor ministeriale comune. Pen-amânare ia asupra-și totă răspunderea.

Tot aseră a ținut conferență și partidul independist. Conferența a primit motiunea presentată de Bakonyi, în care partidul își exprimă scandalisarea sa asupra atitudinii guvernului și declară, că amânarea dietei o consideră de apucătură, pen-tru-ca guvernul să scape de răspundere.

Sinodul arhidieceșan din Sibiu.

Din cauza intreruperii circulațiunii pe căile ferate, prin urmare și a circulațiunii postale, n'am primit până adl în afară de ceea-ce am publicat la începutul săptămânei trecute, nimic de la Sibiu despre lucrările sinodului.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Comunicațiunea

înainte cu șapte-deci de ani — și acum

Intrebuintarea aburului în serviciul transportului pe uscat este una dintre invențiile cele mai triumfătoare, care a avut o influență colosală asupra civilizațiunii.

In câte-va decenii căile ferate au ajuns a fi factorul cel mai important cultural al timpului modern și un însemnat factor al economiei politice. Căile ferate au realizat divisiunea modernă și în stil mare a muncii, concentrarea producțiunii la locuri potrivite, egalarea între lipsa și între prisosul mijloacelor de producție și a articolelor de consum, ieftinirea parțială și uniformitatea prețurilor, dezvoltarea pietelor, satisfacerea exigențelor superioare cu privire la traiu etc.

Atât de mult s'a încadrat circulațiunea trenurilor în viața culturală, socială și economică a lumii civilizate, încât suspendarea acéstei circulații pe timp de șapte zile, prin greva generală a impie-

gaților și funcționarilor căilor ferate ungare, trebuie considerată ca o catastrofă din cele mai dezastruóse, ale cărei consecințe nefaste sunt incalculabile.

Precum suntem deprinși, că după o zi luminosă, să urmeze noaptea, după nor să vină seninul, după primăvară — vara și apoi toamna și ierna, tot așa eram deprinși să avem la cafeaua de dimineță diarul nostru favorit, la anumite intervale cărțile postale ilustrate scrise de o mână drăgălașă etc. Cel ce pleca din Brașov séra la órele 8 cu trenul personal, sciea, că la 2½ sosesc la Blășiu și pe la 6 la Clușiu și așa mai departe. Cu un cuvânt circulația trenurilor a devenit o necesitate inexorabilă, un organism care funcționeză cu precisiune matematică.

Ei bine, de toate acestea am fost lipsiți timp de o săptămână în urma grevei de la căile ferate. Nu este deci, decât ceva foarte natural, că efectele grevei le-am resimțit ca o șguduitură eștraordinară, egală cu aceea pe care o simte omul la cetirea dărilor de sémă asupra unei catastrofe elementare, cum a fost d. e. cea de la St. Pierre, mai anul trecut.

Cum o fi fost înainte de asta cu 60—70 ani, când circulația trenurilor era aprópe în embrion?

Nenea C.... N....., un venerabil nonagenar, care se plimbă totă ziua cu pași destul de elastici pe promenădile Brașovului, cetesce fără ochelari și are o memorie foarte bună, — dăcă l'am întreba, multe detaluri interesante ne-ar puté spune despre felul, cum se făceau călătoriile înainte de a se fi introdus locomotiva. Când s'au construit primele linii de căi ferate pe continentul european (1835), anume *Bruxella-Mecheln* și *Nürnberg-Fürth*, nenea C.... era de 15 ani, prin urmare scie foarte bine, cum a fost pe atunci.

Am la îndemână însă și un călindar tipărit la Franz Schobeln în Brașov la anul 1831, epoca introducerii locomotiveilor pe căile ferate,* în care găsec câteva date interesante despre felul cum întreținea Brașovul pe acele vremuri comunicațiunea cu lumea mare.

La 1831 poșta călare venia la Brașov de două-ori pe săptămână și scrisorile se distribuiau *Lunia* și *Vinerea*, diminéta.

* „Kronstädter Kalender für das Jahr 1831“.

Din Brașov aceeași poștă pleca tot de două ori și anume: *Luni* și *Joi* după amiazi, fiind obligat fie-care a-și pune scrisorile la cutie până pe la 1 p. m. ér pe cele recomandate a le preda oficiantului până la 12 óre. Și se plătia pentru o scrisóre simplă câte 2 creițari pentru o unițate de câte 3 stațiuni, ér pentru o distanță, ce întrecea 18 stațiuni se plăteau 18 cr.

Diligența postală sosia la Brașov tot la 14 zile, Dumineca, și pleca Sâmbăta, ce urma după Dumineca sosirei. Pasagerii trebuiau să se anunțe din timp și să aibă fie-care pașaport cu sine. Fie-care pasager era obligat a plăti postalionului, de stațiune câte trei creițari monedă convențională séu 8 creițari valóre vienesă, ca bacșis (Trinkgeld).

Taxele, ce le plătia pasagerul variau după cum seșea, afară séu înlăuntru diligenței. Înlăuntru diligenței se plătia: Din Brașov până în *Vlădeni* (3 mile) 45 cr. Până la *Făgăraș* (8 mile) 2 fl. Renanl (mon. conv.), *Orăștie* (29 mile): 7-15 fl. *Deva* (32) 8 fl. *Lugoș* (47): 11.45 fl. *Timi-*

Abia astăzi diminețea au sosit aici pe posta de la Sibiu adusă pe rôte pe la Făgăraș, numerele din urmă ale „Telegrafului Român“.

Pentru importanța cestiunii la ordinea zilei, publicăm mai întâiu amănunte despre cele ce s'au vorbit în ședința a treia a sinodului de la 20 Aprilie n. în cauza școlilor și despre cari ni-s'a fost raportat numai pe scurt prin telegraf. Eță cum a urmat discuțiunea:

Deputatul Dr. Ioan Mihu, pornind de la scirile diaristice cu privire la reforma, ce guvernul intenționează să introducă în învățământul public popular, după o introducere calmă și ascultată cu mult interes, face următoarea propunere de urgență:

„Enunțiatele d-lui ministru de culte și instrucțiune publică Berzeviczy Albert față cu reformarea legilor XXXVIII din 1868, XVIII din 1879 și XXVI din 1893, cari regulază referințele școlilor și învățătorilor, cum și instrucțiunea în școlile populare peste tot, au stîrnit în credincioșii bisericii noastre întemeiate îngrijorări, drept ce sinodul aduce următorul concludus:

Indată-ce se va prezenta proiectul de lege din cestiune, decă va conține dispoziții vătămătoare autonomiei noastre bisericesci și va îngreuna susținerea școlilor noastre confesionale, — sinodul învîță pe Inaltpreasanția sa d-l archiepiscop și metropolit, să convoce imediat consistoriul metropolitan, ca să combine cele de lipsă pentru preîntîmpinarea neajunsurilor, ce ar veni asupra școlilor noastre confesionale.“

P. Cosma, indicând la neresultatul reprezentațiunii făcute la locul preafalt în 1879 tot în cauza învățământului public popular (decretarea limbei maghiare ca studiu obligat în școlile nemaghiare) și arătând, că proiectele de lege destinate a fi prezentate dietei, tôte au deja aprobare prealabilă din partea coronei, și astfel atunci, când proiectul ce ne preocupă acum va fi prezentat deja dietei, reprezentațiunile nu mai pot esopera nimic, aflându-se față în față cu un fapt împlinit, — e de părere, că decă e să abatem pericolul ce aceea proiectată reformă o invôlvă față cu școlile noastre confesionale, demersurile să se facă deja acum, înainte de punerea sub discuție parlamentară a proiectului cestionat. Esc. Sa metropolitul împreună cu Preasfinții episcopi să întrevină deci înocă acum la locurile competente, și în cas de lipsă să convoce consistoriul metropolitan în această cestiune.

Preacuvioșia Sa Dr. I. Pușcariu, exprimând d-lui Mihu mulțumită, pentru-că prin propunerea sa a dat sinodului ocaziune a vorbi și a se consulta asupra unei cestiuni de așa mare însemnătate, e de credință, că ceea-ce dorește d-l Cosma, în forma cum o propune, e un ce prematur. Arată cum în 1879 guvernul a chemat în anchetă și pe un specialist de al nostru în cestiuni școlare și e de părere, că Esc. Sa să fie rugat a interveni

la guvern, pentru-ca și de astă-dată guvernul în anchetarea cestiunii să respecte și drepturile bisericii noastre.

Esc. Sa metropolitul crede, că înțelepciunea guvernului va afla calea și modalitatea de a nu vătămă prin proiectata reformă drepturile autonome ale bisericii noastre. Decă însă nu, atunci Esc. Sa își va face datorița; va convoca consistoriul metropolitan și împreună vor combina mijlocele și pașii de lipsă.

P. Cosma deslușind de nou procedura ce se urmăzează cu proiectele ce au să fie prezentate dietei (aprobarea prealabilă a Coronei, de la care Coróna nu se mai abate, decă și-a dat-o odată), insistă pe lângă părerea exprimată mai sus.

În fine, pentru a se da propunerii stilisare în combinație cu părerile exprimate, ședința se suspendă.

După redeschiderea ședinței Dr. Mihu își cetește propunerea în stilisarea următoare:

„Enunțiatele d-lui ministru... (ca mai sus) sinodul aduce următorul concludus: *Inaltpreasanția Sa metropolitul este rugat, ca împreună cu Preasfinții episcopi ai dieceselor Arad și Caransebeș la timp oportun să întreprindă pașii necesari la înaltul guvern pentru preîntîmpinarea neajunsurilor, ce ar veni asupra școlilor noastre confesionale prin reforma pusă în vedere a art. de lege XXXVIII din 1868, XVIII din 1879 și XVI din 1893, — avînd în cas de necesitate a convoca în această cestiune și consistoriul metropolitan“.*

Sinodul primesce această propunere unanim.

Deputatus Grigorie Pletos face propunere în chestia editării unei reviste teologice.

Propunerea ascultată cu viu interes se predă comisiunii bisericesci spre studiere și raportare.

Deputatul sinodal Dr. Petru Span face două propunerii:

1) Avînd în vedere spiritul depus în constituția bisericii gr. or. și străduințele urmărite de decenii din partea corporațiunilor bisericesci reprezentative, de a legifera și delimita sfera de activitate a tuturor elementelor, cari constituiesc organismul nostru bisericesc:

„Consistoriul se însărcinează a elabora un proiect de regulament, în care să se precizeze modalitatea de urmat la depunerea examenului de calificățiune preoțescă, indicându-se și materialul din singuraticile discipline teologice asupra cărora va avé să se estindă esaminarea“.

2) Avînd în vedere, că în urma conviețuirii cu alte biserici existente s'au furișat o mulțime de obiceiuri la felurile noastre servicii bisericesci, a căror proveniență istorică nici că se mai pôte erua, cari difer mult unele de altele, până și la cele mai apropiate comune bisericesci, amenințând a distruge unitatea și mai ales uniformitatea vieții noastre bisericesci, din cari însă o mare parte sunt concrescute cu viața tradițională a bi-

sericei noastre naționale, fiind emanate din chiar *fința și firea noastră* proprie; avînd mai departe în vedere, că atari obiceiuri contribuie la *îmbogățirea și înfrumusețarea* serviciilor noastre religioase; și că biserica creștină ortodoxă a considerat în tôte timpurile obiceiurile ivite și introduse în diferite localități creștine drept parte integrantă din însași viața sa; tot-odată, că în sinódele ei ecumenice și locale le-a făcut obiect de studiu și de liberațiune, pronunțându-se numai în contra obiceiurilor rele, ér pe cele bune aprobându-le, susținându-le și recomandându-le:

„Consistoriul se însărcinează: a) a aduna prin organele sale obiceiurile de la serviciile bisericesci, observate în diferite ținuturi și părți ale archidiecesei noastre; b) odată adunate, a le supune unui studiu comparativ, spre a afla punctele de conglăsiure și diferențiere, stabilind după puțință obșrșia lor comună; c) a face o selecțiune a obiceiurilor bune de cele rele și a cerceta întru cât pot fi justificate din punct de vedere al sfinței scripturi, al canónelor și al învățăturilor sfinților părinți; d) aflându-le în concordantă cu spiritul tradițional al bisericii noastre, a iniția și conduce generalisarea lor în întreaga biserică, în scopul de a se manifesta și în felul acesta ca o biserică conșcie de înalta sa misiune culturală și de rolul important ce-l are întru apărarea intereselor mai înalte ale némului nostru“.

Ambele propunerii se predau comisiunii bisericesci spre studiere și raportare.

Urméza referada comisiunii bisericesci asupra raportului general al senatului bisericesc. Punct I al raportului (despre statul preoțesc, preoții rēposași în anul 1903, datele privitoare la poporațiune, căsătorii, conviețuirii ilegale, nasceri, decese, treceri religioase) se ia la cunoscință, conform propunerii comisiunii.

Discuție îndelungată și animată s'a încins la punctul II: despre secțiunea teologică a seminarului archidiececan. Privitor la acest punct comisiunea a propus luare la cunoscință, cu adausul, că în privința numărului elevilor de primit în cursul prim, în viitor consistoriul să se conformeze dispozițiunilor din regulamentul seminarial, adecă să nu priméscă mai mulți decăt 30.

La acésta deputatul D. Comșa face aditamentul, ca: în viitor să fie primiți la cursurile teologice numai aspiranți cu pregătire de 8 clase gimnasiale.

Esc. Sa metropolitul și Preacuvioșia Sa vicariul, arată, că decă s'au și primit tineri în număr mai mare decăt cel prevédut în regulament, acésta s'a făcut de-o parte, fiind-că toți cei cari au cerut să fie primiți erau cu pregătire completă gimnasială, erau chiar dintre cei mai buni, și ca archiereu — accentuéz Esc. Sa — obligat și prin canóne a se îngriji de păstori ai turmei cuvîntătoare, nu pôte respinge pe cel ce simte în inima sa dorul de a se dedica preoției, decă corespunde cerin-

țelor, din contră se bucură, când vede că — în contrast cu vremile trecute — avem din ce să alegem; de altă parte plusul acela de candidați la preoție față cu parochiile vacante, la cari se face provocare, e de tot mic. Din contră, chiar și acum se întempină mari greutăți la întregirea parochiilor, fiind-că nu se află concurenți, așa că sunt casuri recente, că la câte o parochie nici după două și trei concurse n'a concurat nimeni.

În același sens, și contra propunerii comisiunii vorbesce și d-l vicar. Mai iau parte la discuție V. Damian, Dr. Roșca, V. Onițiu, Dr. Șpan (spriginind propunerea comisiunii), N. Garoiu, V. Tordășian și alții (pentru propunerea vicarului). La votare propunerea vicarului, ca raportul consistoriului să se ia simplu la cunoscință întrunesce 18 voturi, ér a comisiunii 19. Acésta din urmă se declară primită, cu întregirea propusă de D. Comșa.

Tot la punctul despre secțiunea teologică, comisiunea propune, ca și în acésta secțiune să se introducă gimnastica. Se primesce.

Celelalte puncte din raportul consistorial (despre procese disciplinare și matrimoniale, întregirea de la stat a dotațiunii preoților etc.) conform propunerii comisiunii, se iau la cunoscință fără nici o observare.

Urméza referada comisiunii financiare (referent Dr. N. Vecerdea) care se ia cu unele adause la cunoscință.

Din rapórttele consistoriului archidiececan, înaintate sinodului, vom aduce est-trase în numărul de Duminecă.

Tariful vamal român.

(Discusiunea asupra noului proiect de tarif în Camera română.)

D-l min. de finanțe E. Costinescu (continuând). Afară de acésta mai e *industria mică și mijlocie* pentru consumațiunea interioră. Este mijlocul de a opri în țéră avuția națională. D-l Take Ionescu a spus o enormitate, a đis că în anii de recoltă rea nu vom puté trăi din industrie și vom avé o îndoită crisă industrială și agricolă. Dér asta am înțeles noi óre? În anii de recoltă rea, când nu vom avé bani pe cari să-i trimitem în străinătate, vrem să găsim în țéră tot din ce e necesar pentru a ne îndestula nevoile. Cel puțin decă nu ne înbogățim prin esport, să nu sărăcim mai mult și să ne păstrăm avuția națională în țéră.

Când dică industrie mică, înțelegi *industria casnică*, ce va juca un rol imens în economia noastră. Desvoltarea ei nu depinde însă de tarif, pentru-că ori cât de ieftin va vinde un fabricant produsele sale, tot nu va puté vinde așa de ieftin ca țéranul. Citez un singur cas. Casa Saint-Frères din Bucuresci desface cei mai mulți saci de iută din țéră. Pânza o aduce din străinătate și o dá la femei să facă saci, cari costă mai ieftin, decăt decă i-ar

șora (55): 13.45 fl. Buda (95½): 23.53 fl. Viena (132 mile)...

Din Buda circulația diligenței era mai viuă. În fie-care săptămână mergea diligența accelerată (Eilwagen) de trei-ori la Viena, (Duminea, Mercurea și Vinerea), și făcea drumul în timp de 31 óre. Taxa din Buda până în Viena era 12.20 fl. monedă conv.

Din Viena la Praga (42½ mile) putea să soséscă cine-va în 39 óre, plătind o taxă de 17.53 fl. — Din Praga la Dresda (20½ mile) în 21 óre, plătind 9.53 fl., ér din Dresda până la Lipsca (12½ mile) plătind fie-care persónă 7.06 fl. monedă convențională.

Locomotiva cu abur fú introdusă ca forță motrice de cătră Stephenson la anul 1814.

Primul tren personal a fost pornit la 27 Septemvrie 1825 pe linia Stockton-Darlington (Anglia). La 1840 tôte orașele de frunte ale Angliei erau împreunate cu linii ferate pe cari circulau trenuri cu abur.

După Anglia a urmat America, care a deschis prima linie la 1829.

Pe continentul european s'au deschis primele linii la 1835, în Belgia și Germania.

Avîntul, ce a luat de la datele de mai sus construirea liniilor ferate este enorm. Lăsăm să urmeze aici câte-va cifre:

În Anglia în 15 ani (1825—1840) de la 41 chlm. liniile s'au urcat la 1349 chlm. La 1860 Anglia avea deja 16.797 chlm. ér la 1902 dispunea de-o rețea de 35.530 chilometri.

Statele unite au deschis la 1829 linia Baltimore-Ellcottsmills (24 chlm.) La 1902 avea o rețea de 320.000 chm. Cu 20.000 chm. mai mare decăt rețeaua din întregă Europa.

Germania: Nürnberg-Fürth, 6 chm. (1835) La 1902: 52.982 chm.

Belgia: Bruxella-Mecheln 20 chm. (1835). La 1902: 6.476.

Austro Ungaria: Floridsdorf-Deutsch Wagram, 13 chm. (1837). La 1902: 40.510.

Franța: Paris-St. Germain, 19 chm. (1837). La 1902: 43.888 chm.

Rusia: Petersburg-Tarskoie Selo, 26 chm. (1838). La 1902: 56.601.

Italia: Neapol-Portici, 8 chm (1839). La 1902: 15.810 chm.

Spania: Barcelona-Mataro 28 chm. (1848). La 1902: 13.516.

Svedia: Kristinehamn-Sjööndan 12 chm. (1851). La 1902: 11.588.

Portugalia: Lissabona-Carregado 36 chm. (1854) — 2.388.

Norvegia: Kristiania-Strømmen 18 chm. (1853) — 2105.

Elveția: Basel-St. Louis 1.9 chm (1844) — 4010.

Turcia: Constanța-Cernavoda, 66chm. (1860) — 6451.

România: Giurgiu-Bucuresci 67 chm. (1869) — 3319.

Grecia: Atena-Pireu 11 chm. (1864) — 1035.

Serbia: Belgrad-Niș, 244 chm. (1884) — 578.

Ce deosebire între diligențele de la 1831, cu cari călătorea cine-va săptămâni

întregi, ca să pótă ajunge de la Brașov la Viena, și între trenurile accelerate, cari parcură astăzi câte 80 chm. pe óra! Atâta este celeritatea trenurilor accelerate în Austro-Ungaria.

Celeritatea trenurilor însă în alte țeri este și mai mare.

Așa d. e. în Germania de la 1 April 1902 s'a admis maximul de 100 chm. pe óra.

Cea mai mare celeritate pe continent o au trenurile franceze: Paris-Arras 98.9 chm. pe óra, și Paris-Amiens 102,2 chm.

În Anglia recordul celerității l'a atins trenul special London-Plymouth, la 14 Iulie 1903 parourînd 134 chm. pe óra.

La ce grad de desvoltare va ajunge comunicația, decă se vor introduce motórele electrice, se va vedé după-ce se vor termina esperimentele, ce au început să se facă în Germania, și despre cari pressa raportéză din timp în timp.

aduce din străinătate, deși la vamă nu se câștigă nimic aducând pâna.

S'a șis că nu m'am ocupat în de-a-juns de industria casnică. Dér chiar acolo unde nu era pôte locul, în legea contabilității publice modificată acum un an, m'am gândit la protejarea industriei casnice. Am introdus un articol, în care se prevede, că în casuri speciale se pot face furnituri fără licitație publică, cu produse de ale industriei casnice. Cu ajutorul articolului acestuia din lege se pôte furnisa întreaga armată cu albituri lucrute de industria casnică.

Dér, veți dice: cum o se se adreseze statul la așa de mulți producători? Cum? Prin intermediul societăților. Este o societate, între altele *Munca*, formată de dómne din societate, care se interesază de această cestuine. M. S. Regina de asemenea patronază asemenea societăți. Societatea primesce comanda, împarte lucrul, materia primă, uneltele necesare și pe urmă împarte produsul. Este o adevărată plăcere să asistăm la o asemenea împărțire. Sunt mii de femei în miserie, cari își câștigă astfel pânea. Dăcă ar fi cineva să se ocupe, industria casnică ar lua un avânt enorm. Și ne vom ocupa de densa.

Este însă o mare nedreptate. Industria noastră așa dăș mare ia materia primă din străinătate fără să plătescă vama, pe când micii meseriași o plătesc. Vom îndrepta însă și acest rău. Prin noua lege pentru încurajarea industriei naționale, am hotărât să nu mai acordăm scutiri de vamă, de cât în condițiuni excepționale.

Așa-dér recapitulând, industria mare nu se pôte face decât pentru export, la noi nu are viitor decât industria petrolului și a făinei, industria casnică și meseriile se vor desvolta la adăpostul acestui tarif și a legilor și instituțiilor ce le vom face pe urmă.

S'a șis, că tariful este o sarcină grozavă asupra contribuabililor, unii au dăș 65, alții 63 miliarde etc. Dér este imposibil de calculat cifra la care se vor urca încasările, dăcă am vré să venim cu cifre reale, nu cu fantasii, și desfid pe oricine să găsească cifra. Aceeași imposibilitate a fost și la 1891.

Vé sperați de impositele ce s'au pus asupra produselor străine. Dér v'ați întrebat vre-odată de cifra impositelor puse asupra produselor interne? Valoarea alcoolului, a petrolului, a sărei, a tutunului ce se consumă în țără, este de 33.400.000, pentru cari se percep impozite 58.200.000, pentru mărfuri străine în valoare de 240 milioane, se percep — cifra e fantastică, dér s'o admitem, 60 milioane. Și această e mult? Dér nu e logic!

Pe măsură ce industriile noastre mai bine protejate, se vor desvolta, va mai scăde și importul. Vedeți dér, că socotăla de 63 milioane făcută de d-l Filipescu este fantastică.

În întregul capitol al produselor chimice singura taxă protectoare este cea pusă pe sodă și pe derivații săi, de ôre-ôre având sare multă în țără, putem spera să întemeiem într'o dî această industrie.

Am impus acetatului de ôrețe sunt fabricați cu alcool și este cât se pôte de drept, ca să fie impuși și cu taxa de pe alcoolul nostru. Tôte țările fac acest lucru, Franța, Germania, etc.

Tot așa și la acetatul de sodiu, și la articole de acest fel, protecționismul exagerat de care m'a învinuit d-l Take Ionescu este pură fantasmă. Pe tôte produsele chimice, nu sunt decât taxe fiscale neexagerate.

D-l Delavrancea s'a ocupat cu florile artificiale. Nu că țin la florile artificiale, țin mult mai mult la florile de retorică din discursurile d-lui Delavrancea (iliritate). D-sa ne-a făcut un tablou foarte colorat despre nenorocitele fete, cari lucrează sêra la aceste flori.

D-l Delavrancea dice, că am mărit taxa cu 200%. Sciti care e mărirea? Taxa trecută era pe % de kgr. 100 de lei, adică 1 leu de kgr., acum am pus 2 lei pe kilogram. Și asta două sute la sută? Am îndoit-o pur și simplu.

Dar d-l Delavrancea mă-a mai reproșat, că am ucis meseriile. Din potrivă, cu ajutorul aceluiași tarif vom reînființa două meserii aproape dispărute: dogăria și rotăria, pentru aceste două industrii vom trebui să devenim exportatori, — și vom deveni.

Êtă, care este legenda în privința protecționismului exagerat.

Greva de la căile ferate ungare.

Desarmarea greviștilor.

După ultimele informațiuni, greviștii au desarmat. Al doilea Comitet de 13

(număr fatal), care s'a constituit în Budapesta (după-ôce primul comitet a fost arestat) a publicat un apel către toți greviștii, invitându-i să *reîntre imediat în serviciu*. Apelul acesta a fost semnat și de deputatul democrat Dr. Vazsonyi și de Turchany. În urma acestui apel împiegații și muncitorii de la gările din Budapesta și de la trenurile de acolo, au intrat imediat în serviciu.

Aservă la ôrele 9 și împiegații din Brașov au primit scirea despre cele întâmplare la Budapesta. Comitetul de mișcare a anunțat îndată, că de ađi (Marți) dimineața, toți greviștii vor reîncepe serviciul.

Circulațiunea pe căile ferate.

Erî au plecat din Budapesta trenuri în tôte direcțiunile.

Din Brașov, precum scim, a plecat erî trenul nr. 507 la ôrele 10 și 25 spre Teiuș. A mai plecat trenul nr. 502 (accelerat) la ôrele 2 și 45 spre Predeal și trenul nr. 501 de la Predeal spre Brașov, sosind aici la ôrele 6 și 50 sêra. Alt tren a plecat spre Ciucșerada la ôrele 4 d. a. La ôrele 6 și 45 m. a sosit de la Budapesta la Brașov un tren, aducând pe comisarul guvernial Victor Garadi. Și spre Zêrnești a plecat erî d. a. un tren.

Astăđi au plecat: spre Teiuș trenul mixt nr. 507 la ôrele 5 și 25 dimineața; spre Zêrnești trenul nr. 7111 la ôrele 8 și 35; spre Chezdî-Oșorheiu trenul nr. 7804 la ôrele 8 și 50 dimineața; spre Predeal trenul nr. 582 la ôrele 11 și 50 am., er la ôrele 2 și 45 d. a. a plecat trenul accelerat spre Teiuș.

Trenurile, cari au plecat din Brașov circulă numai dîua, și anume până la Teiuș, deôrece *circulațiunea de nôptea va fi suspendată pe un timp ôre-care*.

Dinspre Teiuș a sosit ađi în gara Brașov un tren, aducând și câți-va pasageri și corespondența.

Comandă nemțescă — control românesc.

La gara din Brașov, erî a fost stăpânire militară. Comandantul gării era un locotenent colonel. Pentru pasagerii, cari au plecat cu trenul de la ôrele 2 p. m. spre Predeal, biletele le libera la cassă un caporal, mașinist era tot un caporal, er fochist un sergent. Șef de tren un sublocotenent. Pe peron umbla o patrulă, și care cum intra pe peron, șeful patrulei, un caporal român, se apropia de densus și luând pușca „*In die Balance*” îi cerea biletul pe românesc, er după ce i-l arăta dicea: „*Bun*”, și pleca mai departe. — Dómna *Dómjen*, cassiera, care la alocutiunea de alaltăeri a fișpanului, a scos o batistă roșie din buzunar și falfăindu-o a răspuns: „*Olyan nincs*”, adică că nici prin gând nu le trece să reîntre în serviciu, stetea palidă ca cêra și la urechile ei deprinse cu „*Mehet*” și „*Kérem a jegyét*”, suna cam straniu comanda nemțescă și controla românescă.

Un împieगत în civil se apropie de un locotenent de la reg. 50 și îi spune ceva. Locotenentul răspunde: „*Ja, mein lieber, ich möcht' Ihnen helfen, ich kann aber nicht ungarisch. — Sie Freiwilliger!*...” și chemând pe un voluntar, îl rugă să-i talmăcescă ce spune civilistul, i-a făcut, ce a cerut.

Ce bine ar fi, dăcă și domni împiegați ar lua esemplu și când se apropie vr'un biet țeran român necunosător de limba maghiară, să nu-i răspundă brusc, ci să chiepe pe cineva să-i talmăcescă — dăcă nu scie el. În cele mai multe casuri însă scie, dér nu vré să 'ntelégă.

Alte amănunte.

În Budapesta miliția întrégă e concentrată în casărmi. Nici un soldat nu se pôte vedé pe străđi.

— Membrii primului comitet grevist arestat, au dat recurs contra arestării lor. Senatul de acusă va decide ađi asupra recursului.

— Se dice, că guvernul s'a declarat gata a studia memorandumul împiegaților, și după puțină, a implini unele din preten-

siunile lor. Amnestie generală însă nu va da.

— Față cu greviștii se va procedă conform legii criminale.

— *Cărăușii din Budapesta* au declarat, de erî, greva. Tabêra lor principală se afla în grădina „*Hermina*”, unde au voit să țină erî o adunare, însă poliția li-a interđis'o și le-a disolvat tabêra.

— La *Oradea-mare*, *Turda* și *Ghiriș*, pe linia desohisă, gendarmii cari păziau linia, au fost atacați. Gendarmii, s'au apêrat cu baioneta. Vêrsare de sânge nu s'a întâmplat.

— Din *Neutra* se anunță, că nisce necunoscuți au tăiat dîlele trecute sîrmele telegrafice între Szomorfalu și Komjat.

— La *Solnoc* greviștii s'au revoltat și au bombardat gara cu pietri. Câți-va inși au fost răniți.

— Trenul accelerat, care plecase Vineri sêra din Budapesta, n'a putut să-și continue calea din causă, că mașinistul și fochistul au dispărut, nu se scie unde.

— Din *Fiume* se anunță, că pagubele pricinuite de grevă sunt enorme. Vapôrele nu se mai pot descărca din lipsa de vagoné.

— În ședința de Vineri a dietei deputatul *Polonyi* a atacat violent guvernul. El a dăș, că și baionetele se vor puté pune în grevă. Primul ministru *Tisza* a protestat contra celor dășe de *Polonyi*. Din cauza tumultului, ce a isbucnit, ședința a trebuit să fie suspendată. La redeschidere deputatul *Hock* a cerut, ca banii destinați pentru sporirea listei civile să se întrebunțeze pentru ameliorarea situațiunei lucrătorilor de la căile ferate.

— *Ludovic Fejer*, unul din cei mai însuflețiți aderenți ai mișcării greviste, a înebunit. Nenorocitul a fost transportat în sanatoriul din Lipotmezô.

SCIRILE DILEI.

13 Aprilie v.

Un comitet al acțiunei latine. La Paris s'a format un „comitet al acțiunei latine”, care are de scop să strîngă și să multiplice legăturile de gândire și de interes, care există între Latinii celor două lumî și a coordona sfortările asociațiilor latine, deja constituite. Printre membrii acestui comitet figuréză și d-l Constantin Brâncovanu din România.

Foc. În *Preșmer* a isbucnit erî un foc. Au ars trei case și trei șurî la nisce bieți Români. Unuia din acestia i-a ars și o vacă. Din norocire focul a putut fi localizat încă la timp. Alt-fel din cauza vântului ce sufla erî, o mare nenorocire s'ar fi abătut asupra comunei.

Elevi dispăruți. Cetim în „*S. D. Tghlt*”, că băieții *Samoilă Socolu* (de 11 ani) din *Berivoiu-mare* și *Nicolae Drugociu* (de 14 ani) din *Hurez*, ambii școlari în *Făgăraș*, au dispărut în 16 l. c. n. fără să li-se dea de urmă. Poliția îi caută.

Societatea filarmonică. Mâne, *Mercuri*, la ôrele 8 sêra se va ținé o probă în localul societății.

Concertul muzicii orășanesci. Duminecă în 1 Maiu are loc în otelul *Europa* un concert dat de muzica orășanescă. Inceputul concertului la ôrele 8 sêra. Prețul de intrare 60 bani.

Tragere la țintă. Joi în 28 Aprilie de la ôrele 5 dimineața până la ôrele 2 d. m. vor avé loc în *Poiană* esercițiile de tragere la țintă ale batalionului III din regimentul de infanterie Nr. 2. În timpul acestor eserciții este interđis a călea *teritoriul Poianei*.

O conferență aeronautică.

D-l locotenent de artilerie *Eugen Asachi*, care s'a întors în România, după ce a făcut sudii aeronautice, obținând atât în Viena, cât și în Paris câte o diplomă de ofițer aerostier, a ținut Vineri o conferență la „*Cercul militar*” din *Bucureșci*

asupra importanței aerostațiunei din punct de vedere militar.

La această conferență a asistat și regele însoțit de principele moștenitor.

Locotenentul *Asachi* a arătat în fața numărului public necesitatea actuală a întrebunțării balonelor captive pe câmpul de rêsboi, unde aceste balóne înlocuiesc recunóscerile cavaleriei, cari numai încet și cu multe dificultăți pot sonda diversele terenuri importante din punct de vedere strategic.

Ofițerul, de la înălțimea balonului, este în comunicațiune prin telefon cu statul major, cercetéză terenul, și pôte să furnizeze repede tôte informațiunile posibile asupra pozițiunilor și mișcărilor inamicului, el pôte regula tragerea artileriei și a indica în sfîrșit tot ce este necesar să cunoască șefii în momentul oportun.

Arătând realitatea serviciilor obținute prin întrebunțarea balonelor captive în rêsboiul din *Transvaal*, unde au provocat indirect capitularea generalului *Cronje*, apoi în rêsboiul din *China*, la luarea fortificațiilor de la *Taku*, a reamintit, ce servicii escelente ar fi putut face în timpul lungului asediu al *Plevnei* și la operațiunile din jurul *Griviței*, și și-a exprimat dorința de a se crea în România un parc de aerostațiune, pentru a completa apêrarea forturilor din *Bucureșci* și ale liniei *Focșani-Námolósa-Galați*.

Regele și principele moștenitor a felicitat viu pe conferențiar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 26 Aprilie. În conferența partidului liberal, ministru-președinte *Tisza* a desaprobat viu procederea opozițiunei în afacerea grevei de la căile ferate. Guvernul, dășe el, a închis sesiunea dietei pentru-că nu pôte tolera amestecul unui factor nechemat în afaceri de guvernare. Consciu de răspunderea ce-i incumbă, guvernul a trebuit să facă ordine. El e gata a deschide noua sesiune a dietei, însă numai atunci când stările se vor consolida, pentru-ca discursurile opozițiunei să nu ațite din nou spiritele.

— Circulațiunea pe căile ferate a revenit în vâgaș normal.

Șanghai, 26 Aprilie. O mare armată japoneză se află la *Jônampô*. Rușii de-asemena au concentrat pe țermul drept al fluviului *Yalu* forțe considerabile.

Diverse.

O sturostie din amvon. Milionarul *James Snell* din *Nebraska* (Statele-unițe), trăind ani îndelungați la ferma sa, n'a prea avut ocaziune a face cunoscința cu dame. Având de gând să se însore, nu sciea cum să încêpă și în încurcătura sa s'a adresat pastorului din *Omaha*, pâr. Dr. *Ravidge*, cu rugăminte să-i caute o femeie harnică, frumușică și bună creștină. Pastorul la început s'a indignat, însă la stăruițele milionarului s'a hotărît totuși să-i implinésză dorința. În proxima *Duminecă*, deci, ținând o predică despre cășetorie, a intercalat dorința lui *James Snell*. Scirea această s'a telegrafiat, firesce, în tôte orașele Statelor unite și diarele au comentat această sturostie de amvon. După 24 de ôre au început să sosésză cu posta sute de oferte, și 20 de mijlocitori de cășetorii s'au prezentat în persónă la pastor. Timp de câte-va săptămâni sosiau zilnic câte 150 de scrisori pe adresa lui Dr. *Ravidge*. Milionarul a ajuns acum într'o încurcătură și mai mare, dér nici buclucul părintelui nu e mic.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga și lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară de la Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din Bucuresci. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. **Agrologia**, s'eu Agricultura generală. 34 c'ole de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 cor'one.

Vol. II. **Fitotehnia**, s'eu cultura specială a plautelor, 38 c'ole de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 cor'one.

Vol. III. **Zootehnia**, s'eu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăptăria și lăptăria, 49 c'ole de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 cor'one.

Vol. IV. **Economia Rurală**, s'eu organizația și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 cor'one.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebește esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratează toate c'estiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate ț'ările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicei agricole moderne. Ea ia serios concursul celor mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte germană, franceză etc.

Economia pentru școala populară compusă de Teodor Roșu, învățator la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Ediț. a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamașok, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „S'erao în ț'ără s'erao“. Ewinescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Cartea Plugarilor**“ s'eu povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptărie etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brode. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Îmbunătățirea stării s'ătenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (pl. porto 5 b.).

„**Cultura și îngrijirea gr'aului**“, de I. F. Negruțiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.).

„**Economia**“, pentru școala populară, de Teodor Roșu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.).

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informații, recomandări și acreditive; scrisori în comerț cu mărfuri, comisiune și expedițiune; c'estiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cup'one etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitate d'uplă, de I. C. Panțu. Ac'astă broșură conține: **afacerile de credit cambial și afacerile de bancă**. Prețul broș. 2 cor'one (+ 10 bani porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Aprilie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.35
Renta de cor'one ung. 4%	97.90
Impr. o'ail. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.45
Impr. o'ail. fer. ung. în argint 4%	98.30
Bonuri rurale croate-slavone	98.25
Impr. ung. cu premii	209.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161.—
Renta de h'artie austr.	99.50
Renta de argint austr.	99.50
Renta de aur austr.	119.30
Rente de cor'one austr. 4%	99.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.50
Losuri din 1860.	152.50
Acții de-ale B'ancei austro-ungar.	16.05
Acții de-ale B'ancei ung. de credit	757.50
Acții de-ale B'ancei austr. de credit	642.—
Napoleondori	10.05
M'arci imperiale germane	117.17
London vista	239.32
Paris vista	95.30
Note italiene	95.15

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Aprilie n. 1904

Bancnote rom. Cump.	18.94	V'end.	18.98
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleond'ori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.30	„	11.40
Reble Rusescoi	2.53	„	2.54
M'arci germane	117.10	„	117.25
Lire turcescoi	21.50	„	21.60
Sreis. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Mare surprindere!

În viață nu se mai dă nici când o asemenea ocazie!

500 bucăți cu fl. 1.95.

Un orologiu de precisiune aurit minuat, cu mers regulat, garanție de 3 ani împreună cu un lanț potrivit, 1 cravată de domni modernă de m'asă, 3 bucăți n'ăfrâmi de buzunar fine, 1 inel de bărbai admirabil cu p'etră imitație, 1 portmoneu elegant de piele, 1 oglindă minunată, de buzunar, 1 p'ar. nasturi de manșete, 3 nast. la pept, cu încheiet'ore patent de aur double 3%, 1 reevisită de seris prima-nickel, 1 dr'ăgalaș album cu chipuri, conținând 36 chipuri de cele mai frumoșe din lume, 1 broș de dame parisian, elegant (novitate), 1 p'ar. de butoni de p'etră briliant-simili, f'orte seduc'ătoare, 3 obiecte de jux, de veselie pentru tineri și bătr'ani, 20 obiecte de corespondențe importante și încă alte 400 de diferite obiecte de lipsă în casa. **T'ot e la oaltă împreună cu orologiu, care singur plătește acești bani, costă numai fl. 1.95.**

Espedarea cu rambursă s'eu trimiterea înainte de bani, se face prin casa vieneză de expedare centrală

P. LUST, Kracovia nr. 188

NB. Pentru comande ce nu convin se înapoiează banii.

FERESTRI și UȘI VECHI dela o casă ce s'a reparat, sunt de vânzare cu prețuri ieftine.

Detailuri la Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

ANUNCIURI (insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face sc'ăd'ement, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi. istr. „Gazetei Trans.“

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat s'eu lunare.

Brassóvármegye allspanjától.

Sz. 3607—1904.

Hirdetmény.

A varmegyei gy'amp'entz'ari utasítás 123000/902 B. M. sz. rendelet 97 §-a értelmében Brassóvármegyei gy'amp'entz'ar 1903 évi számadását as árvaszék indokolt jelentésével együtt ezennel 15 napon át közszemlélere kiteszem.

Miről a vármegye közönségét azzal a megjegyzéssel értesitem, hogy a számadás jelzett határidő alatt hivatalomnál a vármegyei tanácskozási ülésteremben a hivatalos órákban betekinhető s a netalán az ellenfelmerülő észrevételek nálam szóval vagy írásban bejelentendők.

Brassó, 1904 évi április hó 26 án.

Dr. Jekel, alispán

1—1.1384.

Brassóvármegye allspanjától.

Sz. 3592—1904

Hirdetmény.

Brassóvármegye 1903 évi zár számadásai az állandó választmány-nak f évi április hó 22-én tartott ülésében történt tárgyalá-a után az 1866 évi XXI. t. cz. 17 §-a értelmében 15 napon át közszemlélere kitétetnek.

Mirül a vármegye közönségét azzal a megjegyzéssel van szerencsém értesíteni, hogy a zár számadások a jelzett határidő alatt a vármegyei tanácskozási ülésteremben a hivatalos órákban betekinhető s a netalán azon ellenfelmerülő észrevételek nálam szóval vagy írásban bejelentendők.

Brassó, 1904 évi április hó 25-én.

Dr. Jekel Frigyes s. k., alispán

1—1.1384.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șase luni . . . 12 „	Pe șase luni . . . 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șase luni . . . 2 „	Pe șase luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
— mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, s'ă binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud-pesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-20 min. dimiu.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8-13 min. s'era.
- IV. Tr. accel. p. A: ad la órele 10-26 m. s'era.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la óra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 u. a. m.
- III. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6-50 s'era. (* Circulă numai până în Predal)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8-45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul de per. la óra 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda.)

Dela Brașov la Z'ernesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-25 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. A: ad la órele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persoane la óra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. s'era.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9-18 min. s'era.
- III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7-41 min. dim. (care circulă numai dela Predal.)

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov.

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la óra 1-59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul mixt, la óra 6-10 m. s'era. (*)
- IV. Tren de pers. la órele 10.01 m. s'era. (*) (* au legătură dela Tușnad.)

Dela Z'ernesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-07 min. p. m.

[Handwritten signature]